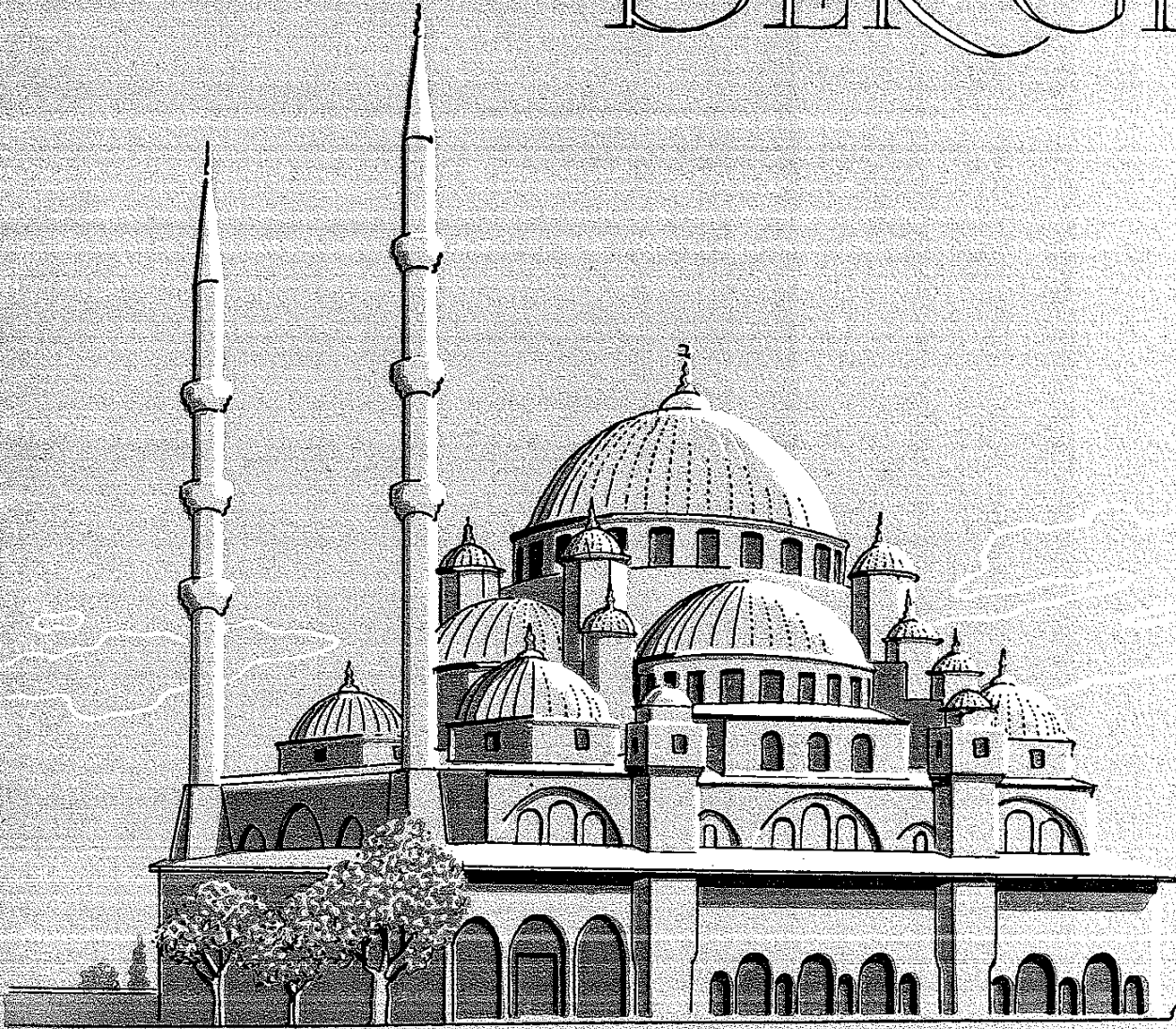

Diyanet

İŞLERİ
BAŞKANLIĞI

DERGİSİ

DİNİ - AHLAKİ - EDEBİ - MESLEKİ AYLIK DERGİ

5. Cilt

Ekim 1966

10. Sayı

Cumhuriyet ideali, demokrasi şûruna dayanır. Demokrasi, en kısa ifâdesi ile: bir fazîlet nizâmıdır.

İnsanların dağınık fertler olmaktan kurtularak, anlaşıya anlaşıya, kaynaşıya kaynaşıya cemiyet hâline gelişlerinde, gerçek insanlık burcuna yükselişlerinde son tekâmül merhalesini teşkil eden millet hayâtında Cumhuriyet ideali, idrâkin kemâlidir. Demokrasi şûru da: o kemâlin timsâlidir.

Millî hayâtı: millî sevgiye istinâd eder. Ruhunda o mübârek sevgiden eser bulunmayan insan, dup-durudur ve öyle bir rûh, suyu kesilmiş bir pınar gibi kup-kurudur. Zâten Peygamber Efendimiz: “Kişi, kendi kavmine (yâni çağımızın yaygın tâbiriyle millete) muhabbet ettiğinden dolayı kınanmaz” diyor. (Müslim). Bir zamanlar “Dîn” le, Allah indinde yegâne din olan İslâm Dîni ile, milliyetin, hele o dindeki ilâhî gür kaynaktan, tevhîd akîdesinden feyz almış bulunan Türk milliyetçiliğinin bağdaşamayacağını sananlar, bu zannın yıpratıcı, dağıtıcı telkinlerine kananlar, hâriçten câmiamızın dağılması gayesini güdenlerin birleşmeğe engel olucu propagandalarına aldanan birçok acı tecrübelerden sonra, yanıldıklarını anlamışlardır. 1911 Libya ve 1912 Balkan yenilgilerinde ve bunların üstüne çöken 1914 - 1918 Birinci Dünya Savaşı'nın kara ve karanlık âkıbetinde o yanılıtının büyük mes'ûliyyet payı olduğu söz götürmez bir hakikattir. Millî Kurtuluş Mücâdelesinin, şu içinde yaşadığımız ak ve aydınlık günlere ufuk açan başarısı: Felâketlerden ibret almasını bilen bir milletin şahlanmış intibâhına misâl

Madde 22 — Gerektiğinde, Din İşleri Yüksek Kurulunun teklifi ve Diyanet İşleri Başkanının tasvibiyle Kurul İhtisas Komisyonlarına bağlı, meslekî yüksek tahsilli teşkilât mensuplarından yardımcı mahiyette “Özel Komisyon” lar kurulabilir. Ayrıca Kurul, 633 sayılı kanunun 33 üncü maddesinde belirtilen uzmanlardan da faydalanabilir.

Madde 23 — Din İşleri Yüksek Kurul Başkanı, Üyeleri ve Raportörleri gerektiğinde, Kurul kararı ile dinî ve ilmî konularda inceleme ve araştırma yapmak üzere yurt içi ve yurt dışı gezilere çıkarlar.

Madde 24 — Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı ve Üyeleri gerektiğinde Başkanlığı temsil etmek üzere, Din İşleri Yüksek Kurulunun teklifi ve Diyanet İşleri Başkanının tasvibiyle kurumlar arası ve yurt dışı toplantılara, konferans ve kongrelere, Kurul Başkanının tensibiyle de Kurulu temsilen Başkanlık içi diğer toplantılara katılırlar. Başkanlık dışındaki toplantılara katılan üyeler, sonucu bir rapor halinde Başkana sunar.

Madde 25 — Bu Yönetmelik yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Madde 26 — Bu Yönetmelik hükümlerini Diyanet İşleri Başkanı yürütür.

sayılsa ve bu intibâh: Mev'ûd, dünümüzden ve bu günümüzden daha da mes'ûd yarınlarımız boyunca ruhlarımızın derinliklerine yayılsa yeridir. Milletler için, gerçeği görmemek: gaflet olur; gelecek için geçmişten ders almayı unutmak, bu hususta yanlış yol tutmak: felâket olur. Dünden aldığını gaflet potasında eriten, günü yarına varmadan biten, istikbâl ümidi yaşadığı günün eşliğinde yiten topluluklar: hiç bir zaman millet vasfı kazanamaz; bu kazançtan mahrum kalanların hayat yolu geleceğe uzanamaz. Halk sevgisi, halka hizmet duygusu: istiklâlin de, istikbâlin de garantisidir. Bu sevginin, bu duygunun temelleri: İslâm Dini ile tamlaşır, sağlamlaşır. Bu sevgiyi, bu duyguyu besleyenlerin emelleri: İslâm Dini ile gerçekleşir. O İslâm Dini ki, yıkılmaz temellerden, mukaddes emellerden, tamamiyle ve kemâliyle iyi amellerden ibârettir. Halka hizmet: iyi amellerin başında gelir ve insan, ancak bu iyi amellerle maddeden ma'nâya yükselir.

Sahîh-i Müslim'in Hazret-i E b ü - H ü r e y r e ' den rivâyet ettiği bir Hadîs-i Şerîf'te beyân buyrulduğu veçhile: "Kalıplarımıza değil, ancak kalblerimize bakan" Cenâb-ı Hakk, Kur'ân-ı Kerîm'inde: "... Hayrât (=Hayr işleri, hayırlı işler), husûsunda yarışın!..." (Mâide, 48) ve "Rabbiniz cânibinden (geleceği müjdelenen) mağfirete ve (bu mağfiret cümlesinden olmak üzere) ittika erbâbı için hazırlanan, göklerle yer enindeki Cennet'e koşuşun!" diyor. (Âl-i İmrân, 133). Kitâbu'llah'ta beyân buyurulan yarışın sahası, Hitâbu'llah'ta ayan buyurulan ödüllü koşunun meydânı: halka hizmet alanıdır. Sözün bu alan dışında kalanı: yalanların yalanıdır. Ferd olarak, cem'iyet olarak, ümmet ve millet olarak halka hizmet edenler: en büyük mükâfatı, beşerî mazhariyyetin en üstünü, Allâh'ın, dünyâda ferdî itmi'nân ve ma'şerî şükân sûretinde başlayan, ferdin hayatı, cem'iyetin devamı boyunca anılma lûtfunu, âhirette O'nun sonsuz gufrânını elde etmiş bahtiyâr insanlardır. Dünümüz, bu günümüz: öylesine bahtiyâr ulularla doludur. Türk Milleti yaşadıkça, kemmiyyet ve keyfiyyet i'tibâriyle geliştikçe, cemiyetimiz: halka hizmet edenler bakımından aslâ boş olmayacak, yarınımız: bu husûsta dünümüzden de, günümüzden de hiç bir zaman daha az hoş olmayacaktır.

Kur'ân-ı Kerîm'in tanıklık ettiği veçhile, değil mi ki: "Azın azı bir hayr (=hayırlı iş) işleyen bile, yaptığıının (dünyâda) mükâfatını (âhirette) ecrini görecektir." (Zelzele, 7); halka hizmet edenler, elbette dünyâda yine Rabbânî lûtf cümlesinden olarak umûmun takdîrini görecekler, âhirette Allâh'ın ihsânına, Resûlullah'ın tahsînine ereceklerdir. Unsuru fânîlikten ibâret bulunan insan için bu, kolay kolay ulaşılmaz bir ikbâldir. P e y g a m b e r Efendimiz: "İmân, (üst üste) yetmiş (veya altmış) bu kadar bölümdür. En üstünü Lâ-ilâhe-illâ'llâh (=Allâh'dan gayri ilâh yok!) sözüdür. En engini, (geçenlere) eziyyet verecek şeyi (meselâ ayağa takılacak taşı) yoldan kaldırmaktır. Utanç hissi de imândan bir bölümdür." buyurmuşlar. (Buhârî, Müslim). Lâ-ilâhe-illâ'llâh ikazından uyanarak, Tevhîd boyasına boyanarak, imân zırhına bürünerek, Allâh'tan, insandan ve târihten hayâ etme şuûruna dayanarak olanca gayretiyle ferdin ve cem'iyetin aya-

ğını aksatan âmilleri, yoluna duran engelleri gidermeğe, ortadan kaldırmağa çalışanlar böylesine çalışmağa alıyanlar, halka hizmet uğrunda himmet kuşağını kuşananlar, Allâh ve R e s û l ü l l â h cânibinden ifâsına me'mur buldukları işleri yapanlar: dünyâda ma'mur, ukbâda me'cûr olacaklar, imkân el-verdiği halde hizmette kusûr edenler: insanların şükrânından, Allâh'ın ihsânından, R e s û l ü l l â h 'ın şahâdetinden dûr ve mehcûr olacaklardır. Bunu böyle bilmek, yanlış düşünceleri gönülden silmek gerektir.

Kim ki halka hizmet konusunda âtıldır; tuttuğu yol: bâtıldır. Bir adı da ibâdullâh olan halk: iyâlu'llâh'tır; yâni: Allâh'ın bakıma muhtâç kalabalığıdır. Onlara hizmet: Allâh'a hizmettir; bu hizmet: vecîbe-i zimmettir.

Hazret-i Âd e m 'den R e s û l - i E k r e m 'e kadar gelip geçen, doğup göçen bütün Peygamberler: Allâh'tan "halka hizmet" emri almışlar, hayatları boyunca bu emre sâdık kalmışlardır. Resûlullâh Efendimiz'in 63 yıllık ömürleri: bir insan olarak ölüm eşiğinde bundan 1375 sene evvel nihâyete ermişse de 1398 yıl önce başlayan Peygamberlikleri bitmemesiye, durmamasıya devam edecektir. Bizim misâl ve medâr-ı imtisâl olarak modelimiz, Kur'ân-ı Kerîm'deki ta'bîriyle "üsve-i hasene" miz: O'dur. O, ki: mübarek hayatı, bu arada bilhassa "Yâ Refîka'l-A'lâ = Ey en yüce dost!" sözleriyle Allâh'a kavuşarak tamamladığı Peygamberlik devresi müddetince her işte hakkı aramış, halka yaramış, bu "her işte hakkı aramak, halka yaramak" umdesinden asla ayrılmamıştır. Bu i'tibârla İslâm Dîni'ni şu temel umde ile izâh etmek mümkündür:

Millette umduğu feyzi görmeden ölürse kabr taşına "... vatan mahzun, ben mahzun" sözlerinin yazılmasını vasiyet edecek kadar Millet-överlik ve vatan-severlik gösteren rahmetli N a m r k K e m a l : "Usanmaz kendini insan bilenler halka hizmetten" diyor. O, belki "..... Milletten ümmîd ettiği feyzi..." görmeden, göremeden öldü; fakat kabrinin, zamânında yazılmadığı, kazılmadığı halde yazılmış, kazılmış kadar belirgin olan bu vasiyyet-Kitâbesi: "Kendini insan bilenlerin halka hizmetten usanmamaları" sâyesinde bu gün artık "Vatan memnûn, ben memnûn" sûretinde değişmiş bulunsa gerektir.

Değerli okuyucular, bir Ata-sözümüz: "Bakılırsa bağ olur, bakılmazsa dağ olur." der.

Evet : " Bakılırsa bağ olur, bakılmazsa dağ olur. ";

Dağların, bayırların bâğlaştığı çağ olur.

Halka hizmet aşkıyle dağları bağ edenler,

Değer bilir kalblerde ebediyyen sağ olur.

P e y g a m b e r Efendimiz: "Bir ulusun ulusu ona hizmet edendir." buyurur. Kim ki ulusun, Türk ulusunun böylesine ulusudur; ona saygı: gönüller dolusudur!